

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-01-42-ES
Datum: 16. januar 2009.
Original: engleski

PREDSEDNIK MEĐUNARODNOG SUDA

Rešava: sudija Patrick Robinson, predsednik

V. d. sekretara: g. John Hocking

Odluka od: 16. januara 2009.

JAVNO – REDIGOVANO

**ODLUKA PREDSEDNIKA PO MOLBI ZA POMILOVANJE ILI UBLAŽAVANJE
KAZNE PAVLA STRUGARA**

Tužilaštvo:

g. Serge Brammertz

Zastupnici g. Pavla Strugara:

g. Goran Rodić
g. Vladimir Petrović

Prevod

1. Dana 21. novembra 2008. godine zastupnici Pavla Strugara podneli su poverljivi Zahtev za prevremeno puštanje na slobodu (dalje u tekstu: Zahtev)¹ zajedno s dopisom u kojem se traži odgaganje njegovog prebacivanja [redigovano]. Gospodin Strugar trenutno izdržava kaznu u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN).
2. Dana 24. novembra 2008. godine tražio sam od sekretara relevantne izveštaje i obustavio postupak prebacivanja g. Strugara iz PJUN u svetlu najnovijih bojazni koje je zamenik sekretara izneo nakon konsultacija s lekarom PJUN, u vezi s posledicama takvog premeštanja na Strugarevo zdravstveno stanje. Dana 15. decembra 2008. godine od Sekretarijata sam dobio dokumente u skladu s članom 2 Uputstva za rad prilikom rešavanja po molbama za pomilovanje, ublažavanje kazne i prevremeno puštanje na slobodu lica koja je osudio Međunarodni sud (IT/146/Rev.1) (dalje u tekstu: Uputstvo).

I. KONTEKST

3. Prvobitna optužnica protiv Pavla Strugara podignuta je 23. februara 2001. godine.² U Optužnici se navodi da je g. Strugar bio komandant Druge operativne grupe JNA i da je imao formalnu i *de facto* kontrolu nad kampanjom vođenom na području Dubrovnika u periodu od 1. oktobra 1991. do 7. decembra 2001. godine. U njoj se g. Strugar i njegovi saoptuženi terete za ubistvo, okrutno postupanje i napade na civile,³ neopravdano pustošenje, napade na civilne objekte i hotimično nanošenje štete istorijskim spomenicima i ustanovama namenjenim religiji⁴ i razaranje imovine u Dubrovniku i okolini velikih razmera.⁵
4. Dana 4. oktobra 2001. godine g. Strugar se dobrovoljno predao Međunarodnom sudu⁶ i Pretresno veće II mu je, kao višem oficiru JNA, izreklo osuđujuću presudu u skladu s članom 7(3) Statuta za napade na civile i uništavanje i hotimično nanošenje štete ustanovama namenjenim religiji, dobrotvornim svrhama i obrazovanju, umetnosti i nauci, istorijskim spomenicima i umetničkim i naučnim delima, počinjene za vreme artiljerijskog napada koje su snage JNA pod

¹ *Tužilac protiv Pavla Strugara*, predmet br. IT-01-42-ES, Zahtev odbrane za prevremeno puštanje na slobodu, 21. novembar 2008. godine.

² *Tužilac protiv Pavla Strugara*, predmet br. IT-01-42, Optužnica, 23. februar 2001. godine (dalje u tekstu: Optužnica).

³ Optužnica, par. 22-27.

⁴ Optužnica, par. 28-31.

⁵ Optužnica, par. 32-36.

⁶ *Tužilac protiv Pavla Strugara*, predmet br. IT-01-42-T, Presuda, 31. januar 2005. godine, par. 472 (dalje u tekstu: Prvostepena presuda).

Prevod

njegovom komandom izvršile na Stari grad u Dubrovniku 6. decembra 2001. godine.⁷ Tim delima prekršeni su zakoni i običaji ratovanja prema članu 3 Statuta. Dana 31. januara 2005. godine g. Strugaru je izrečena kazna od osam godina zatvora. U izrečenu kaznu uračunato je 457 dana koje je već bio proveo u pritvoru.⁸ Od tada, kao i tokom celog žalbenog postupka, g. Strugar je bio u pritvoru u PJUN. Dana 17. jula 2008. godine Žalbeno veće donelo je presudu kojim je kazna od osam godina preinačena u kaznu od sedam i po godina, uz uračunavanje vremena provedenog u pritvoru koje predviđa pravilo 101(C).⁹

II. DISKUSIJA

5. Prema članu 28 Statuta Međunarodnog suda, kad osuđeno lice stekne pravo na privremeno puštanje na slobodu prema zakonu države u kojoj izdržava kaznu (dalje u tekstu: država potpisnica sporazuma o izvršenju kazni), ta država o tome mora da obavesti Međunarodni sud, nakon čega predsednik Međunarodnog suda odlučuje da li da je privremeno puštanje na slobodu primereno. U odsustvu zakona države potpisnice sporazuma o izvršenju kazni koji regulišu privremeno puštanje na slobodu, predsednik mora da donese odluku u svetlu prakse i Pravilnika Međunarodnog suda.

6. Gospodin Strugar ne izdržava kaznu u državi potpisnici sporazuma o izvršenju kazni već je još uvek u PJUN. Prema tome, njegov zahtev mora se razmotriti u svetlu prakse i Pravilnika Međunarodnog suda. Statut, Pravilnik i Uputstvo za rad prilikom rešavanja po molbama za pomilovanje, ublažavanje kazne i privremeno puštanje na slobodu lica koja je osudio Međunarodni sud (dalje u tekstu: Uputstvo) ne govore o proceduri za privremeno puštanje na slobodu lica koja nisu prebačena da izdržavaju kaznu u državi potpisnici sporazuma o izvršenju kazni. Međutim, u ranijim odlukama je rešeno da se, ukoliko je podnet zahtev za privremeno puštanje na slobodu osuđenog lica koje se nalazi u PJUN, primenjuje ista ona procedura koja se primenjuje na zatvorenike koji izdržavaju kaznu u državi potpisnici sporazuma o izvršenju kazni.¹⁰ Shodno tome, takva procedura primeniće se na Zahtev g. Strugara.

⁷ Prvostepena presuda, par. 478.

⁸ Prvostepena presuda, par. 482.

⁹ *Tužilac protiv Pavla Strugara*, predmet br. IT-01-42-A, Presuda, 17. jul 2008. godine, str. 146.

¹⁰ *Tužilac protiv Milorada Krnojelca*, predmet br. IT-97-25-ES, Odluka predsednika po molbi Milorada Krnojelca za pomilovanje ili ublažavanje kazne, 21. jun 2005. godine; *Tužilac protiv Tihomira Blaškića* predmet br. IT-95-14-A, Nalog predsednika po zahtjevu Tihomira Blaškića za prijevremeno puštanje na slobodu, 29. jul 2004. godine; *Tužilac protiv Sime Zarića*, predmet br. IT-95-9, Nalog predsednika po zahtjevu Sime Zarića za prijevremeno puštanje na slobodu, 21. januar 2004. godine; *Tužilac protiv Miroslava Tadića*, predmet br. IT-95-9, Odluka predsednika po molbi Miroslava Tadića za pomilovanje ili ublažavanje kazne, 3. novembar 2004. godine; *Tužilac*

Prevod

7. U članu 28 Statuta navodi se da predsjednik Međunarodnog suda rešava molbu za pomilovanje ili ublažavanje kazne “na temelju interesa pravde i opštih pravnih načela”. Pored toga, prema pravilu 125 Pravilnika, predsjednik, između ostalog, mora da uzme u obzir težinu krivičnog dela za koja je zatvorenik osuđen, postupak prema zatvorenicima u sličnoj situaciji, u kolikoj meri je zatvorenik pokazao da se rehabilitovao, kao i eventualnu značajnu saradnju zatvorenika s tužiocem.

8. Prethodni zahtev g. Strugara za prevremeno puštanje na slobodu je odbijen na temelju toga što je još rešavana žalba na Prvostepenu presudu.¹¹ Okolnosti ovog Zahteva se suštinski razlikuju jer je žalbeni postupak okončan 17. jula 2008. godine.

9. Propisi koji važe u mnogim državama potpisnicama sporazuma o izvršenju kazni dozvoljavaju da se osuđeno lice prevremeno pusti na slobodu ukoliko je izdržalo dve trećine kazne.¹² Do 16. februara 2009. godine g. Strugar će izdržati dve trećine kazne koju je izreklo Žalbena veće. Pošto u Pravilniku stoji da “predsednik [...] uzima u obzir [...] postupak prema zatvorenicima u sličnoj situaciji”, važno je razmotriti kako se postupalo prema drugim zatvorenicima koji su podneli molbu za prevremeno puštanje iz PJUN i stoga nisu mogli da se pozovu na svoja prava prema konkretnim zakonima neke od država potpisnica sporazuma o izvršenju kazni. S obzirom na potrebu da se prema zatvorenicima jednako postupa,¹³ činjenica da je g. Strugar izdržao dve trećine kazne relevantna je za razmatranje ovog Zahteva.

10. “Izveštaj o ponašanju” koji je podneo vršilac dužnosti upravnika PJUN potvrđuje da se g. Strugar dobro vladao dok je bio pritvoren u PJUN. Prema tom Izveštaju, g. Strugar se “uvek s poštovanjem odnosio prema upravi i službenicima Pritvorske jedinice i pridržavao se i Pravilnika o pritvoru i uputstava stražara”. Pored toga, on je “bio u dobrim odnosima s drugim pritvorenicima”.¹⁴ Njegov dobro vladanje, naročito imajući u vidu da se g. Strugar odmah predao Međunarodnom sudu u oktobru 2001. godine, pokazuje na izvestan stepen rehabilitacije.

protiv Miroslava Kvočke i drugih, predmet br. IT-98-30/1-A, Odluka predsjednika o prijevremenom puštanju na slobodu Miroslava Kvočke, 13. decembar 2002. godine.

¹¹ *Tužilac protiv Pavla Strugara*, predmet br. IT-01-42-ES, Odluka predsjednika po zahtevu Pavla Strugara za prevremeno puštanje na slobodu, 26. jun 2007. godine.

¹² Vidi, na primer, *Tužilac protiv Sime Zarića*, predmet br. IT-95-9, Nalog predsjednika po zahtjevu Sime Zarića za prijevremeno puštanje na slobodu, 21. januar 2004. godine; *Tužilac protiv Zorana Vukovića*, predmet br. IT-96-23 i 23/1-ES, Odluka predsjednika Suda o ublažavanju kazne Zorana Vukovića, 11. mart 2008. godine.

¹³ Vidi *Tužilac protiv Predraga Banovića*, predmet br. IT-02-65/1-E, Odluka predsjednika u vezi s ublažavanjem kazne, 4. septembar 2007. godine, par. 13.

¹⁴ Vidi memorandum vršioca dužnosti upravnika od 10. decembra 2008. godine. Vidi i memorandum upravnika PJUN od 20. aprila 2007. godine.

Prevod

11. Izveštaji lekara zaduženih za lečenje g. Strugara ukazuju na to da se njegovo zdravstveno stanje postepeno pogoršava. Mada se razna oboljenja od kojih pati smatraju relativno uobičajenim za njegove poodmakle godine, ona su ipak značajna. Na primer, [redigovano].¹⁵

12. Mada Pravilnik ne predviđa direktno uzimanje u obzir zdravlja i duševne dobrobiti zatvorenika,¹⁶ u slučaju g. Strugara zdravstveno stanje je posebno značajno. [Redigovano]. To je uzrok opravdanih bojazni o potencijalnim posledicama bilo kakvog premeštanja u drugo okruženje radi izdržavanja ostatka kazne.

13. U Izveštaju tužioca navodi se da g. Strugar nije ni na koji način sarađivao s Tužilaštvom ali se ne navodi da li je tužilac zapravo tražio bilo kakvu saradnju.¹⁷ Shodno tome, to sam smatrao neutralnim faktorom za donošenje odluke po Zahtevu.

14. U skladu s članom 5 Uputstva i pravilom 124 Pravilnika, informacije koje je prikupio sekretar prosledio sam radi razmatranja Kolegijumu i sudijama veća koje je izreklo kaznu i Žalbenog veća koji su dalje na Međunarodnom sudu, te izneo svoje goreopisane stavove o tom Zahtevu radi razmatranja od strane mojih kolega. Sve konsultovane sudije složile su se s mojom ocenom da g. Strugaru treba odobriti prevremeno puštanje na slobodu.

15. U svetlu gorenavedenog, nakon što sam razmotrio faktore navedene u pravilu 125 Pravilnika kao i sve gore zdravstveno stanje g. Strugara i potencijalne posledice bilo kakvog premeštanja, uverio sam se da Zahtev treba odobriti, što stupa na snagu 20. februara 2009. godine.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnim smatra tekst na engleskom.

Dana 16. januara 2009.

U Hagu,
Holandija

/potpis na originalu/

sudija Patrick Robinson,
predsednik

[pečat Međunarodnog suda]

¹⁵ Vidi memorandum službenog lekara PJUN Paulusa Falkea od 28. novembra 2008. godine.

¹⁶ *Tužilac protiv Milorada Krnojelca*, predmet br. IT-97-25-ES, Odluka predsednika po molbi Milorada Krnojelca za pomilovanje ili ublažavanje kazne, 21. jun 2005. godine.

¹⁷ Vidi Izveštaj Gavina Ruxtona, Zahtev Pavla Strugara za prevremeno puštanje na slobodu, 5. decembar 2008. godine.